

slovenski dijaki v to, da so jih lahko dosita zasramovali in jim, če je bilo možno, tudi dejansko pokazali svojo — naklonjenost. Ostala družba teh »sportmanov« naj si krepki in blaži telo in um še nadalje kakor hoče; v svojem negativnem delovanju je nezanimiva. Interesanten je le g. Pecchiari, ki mu je prišla sedaj na misel lepa ideja, da uporabi svoje vsestranske zmožnosti tudi v to, da bi med toli priljubljenimi Slovenci in (kar je najlepše) med svojimi nekdanjimi zasramovalci poizkusil še svojo trgovsko srečo. Res, s čudom se moram vprašati, na kak način naj pridem do tega, da bi svojega nekulturnega nasprotnika, ki sem mu bil večkrat osebno torišče zasramovanja in celo dejanskega izbruha, gmotno podpiral z naročevanjem njegovih izdelkov? Dovolj imamo svojih dobrih trgovin, naša naravna dolžnost je, da nje podpiramo; če pa hoče že tujerodec živeti od nas, mora biti pa toliko kulturen, da vsaj spoštuje našo narodnost!

Koroške vesti.

—k— **Pedagog Benda na delu.** Kar piše »Mir« v št. 9. v članku: »Pedagog Benda na delu«, da prestavlja namreč slovenske učitelje v nemško gorovje, a Nemce v lepe slovenske doline, je popolna resnica. Resnica pa je tudi, da jih drži tam, dokler le možno, akoravno tudi prosijo proč. Resnica je tudi, da Benda ne drži svoje dane besede in da se ni zanašati na njegove obljube. Bodi, da si ne upa ali noče, a nekaj pa je gotovo: Za Bendo tiči dvorni svetnik Barcsay, ki ga Benda jako spoštuje, to se pravi: se ga silno boji. Barcsay pleše po piščalki Volksrata in priganja Bendo ter ga udriha po plečih. Tako gre ta mašina, ki naj bi ji za jako pravičnega označen novi dež, predsednik že davno napravil konec ter vzpostavil zakonite razmere.

—k— **Proti Slovincem.** V nedeljo dne 2. t. m., so zborovale podružnice nemškega »Schulvereina« za celovško okolico. Zastopane so bile po odposlancih podružnice: Trenjavske, Grabštani, Žihpolje, Gospa Sveta, Ribnica, Št. Jurij na Pesku, Št. Peter, Žrelec, Št. Tomaž, Vetrinje, Borovlje in celovški odseki moških in mladeniških podružnic. Zborovane je vodil profesor Wute. — Govoril je Dunajčan Willscher. — Borovljski okraj bo skoro gotovo za Rož ustanovil lastno zvezo. — Istotako so sklenili ustanoviti za celovški okraj svojo okrajno šulferajnsko zvezo. — Dobernič zida svoj most čisto po načrtu — in bo kmalu onstran Karavank!

—k— **Slovincem v posnemanje!** Dva neimenovana v Beljaku sta darovala za nemški Schulverein in za Südmarko vsak po 2000 K!

—k— **Nemški šulverein za Pliberk in okolico** je zboroval pri Leitgebu v Sinčevsi, Zopet je govoril potovalni učitelj Willscher z Dunaja. — Zastopane so bile podružnice: Dobrlavas, Železna Kaplja, Galicija, Guštanj, Miklavčevo in Črna. Ustanovili bodo zvezo za Pliberk-Dobrlavas—Železna Kaplja!

—k— **V Borovljah je krajni šolski svet** sklenil uvesti kuharski in gospodarski pouk v III. razredu dekliške meščanske šole. — Pouk se bo vršil v poslopju nove meščanske šole.

—k— **Preprečena krivica.** Zadnjič smo poročali, da je bil imenovan nadučitelj za Glinje nadučitelj Wruhlich iz Slov. Plajberga, in to na pritisk nemškega Volksrata, Slov. delegacija se je zavzela proti temu škandaloznemu imenovanju in vložila protest. In to pot je menda vendarle pomagalo. V uradnem listu čitamo, da je nemškutarski učitelj Wruhlich resigniral na to mesto in da bo bržkone še enkrat razpisano. Vsekakor pa opozarjamo slov. delegacijo, da tudi v drugo stoji na straži, ker ni izključeno, da nemški Volksrat, oziroma deželni šolski svet zopet iztakne kako škodo. Glinje so slovenske, in tja sodi samo slovenski učitelj! Nemškutarskih razgrajancev nam ni mar, ker hočemo živeti v miru.

—k— **Stavka deželnega šolskega sveta koroškega.** Po hudih bojih so si ohranili Slovenci svoje pravice na ljudskih šolah v Strojni, v Št. Danielu in v Vogrčah. Toda deželni šolski svet se še vedno ne zmenja za tozadevne odločbe ministrstva in ne izpolni svojih dolžnosti. Bridka je namreč pot teh nemških spokornjencev v Canoso. Nasprotno, namesto da bi se izvršile najvišje odredbe, hujskajo nemški nadučitelji še naprej proti Slovincem, in značilno se je izrazil deželni šolski nadzornik Benda napram neki učiteljici. Rekel ji je, seveda po nemško, sledeče: »Ni dovolj, da je kompetentna izborna učiteljica, ampak se mora pečati tudi s politiko in pridružiti se mora ljudem, ki predstavljajo nemško stranko.« Opozarjamo oblasti na to postopanje in zahtevamo od-

ločno, da se take turške razmere v koroškem šolstvu kratkoma odpravijo. Če šolske oblasti nastopajo na tak način, kako se more kaznovati slovenske starše, če tem nasilstvom primerno odgovore?!

—k— **Slovenščina na koroških šolah** se po prizadevanju naših »pedagogov« Benda-Juvan-Morotovega kalibra vedno bolj preganja. Tem gospodom se zdi germanizacija koroških Slovencev še vse prepočasna; zato hočejo Volksratu in nemškimi obrambnim društvom priskočiti na pomoč s prav radikalnim sredstvom na ta način, da vržejo slovenščino popolnoma iz koroških šol. Pri tem računajo: Mladina, ki se ni priučila slovenskemu pismenemu jeziku, tudi ne bo mogla čitati slovenskih knjig in časopisov in bo navezana zgolj na nemško čtivo. Potom nemških knjig in časopisov se bo navzemala nemškega duha, in uspeh ponemčevanja bo gotov. — Temu stremljenju slavni koroški »pedagogov« primerno so zakonito določene, za slovenske učence obilglatne 3 ure slovenskega pouka malone po vseh koroških šolah izrinile, in sicer večinoma na ta način, da so jih slavne šolske oblasti zaukazale nastaviti na konec popoldanskega pouka. Torej po šoli, ko je odšla večina šolarjev domov, se je poučevala slovenščina in so maloštevilni slovenski učenci, ki so se priglasili za ta pouk, po pravici smatrali to ravnanje kot nekako kaznen in so polagoma tudi — izostali! Naši slavni »pedagogi« pa so kajpada z vsó resnostjo zatirjali, da slovensko ljudstvo ne mara pouka slovenščine na šolah. Ali ne tiči v tem največja zlobnost naših šolskih organov, ki so vendar poklicani, da čuvajo zakone in pravico! — Koder pa so na splošno zahtevajo slovenskega ljudstva, oziroma krajnih šolskih svetov uvedene slovenske ure, pa počujejo slovenščino nemškutarski učitelji, ki pismene slovenščine sami niso zmožni; naravna posledica temu je, da je pouk tak, da se ga Bog usmili. Tako n. pr. poučuje nemškutarski nadučitelj v M. na Z. svoje učence na ta način: Čitajo sicer nekoliko slovensko iz slov. berila, a ne razumejo, ker jim učitelj ne razklada; govorijo pa nemško, n. pr. »Türken heist auf slovenisch sirk.« O kakem spisu iz slovenske sploh ni govora, in to se godi na šoli, ki jo obiskuje izmed 210 učencev le 9 Nemcev; vsi drugi pa so Slovenci. — Da bi pa tudi pod temi razmerami ne ostal kak atom znanja slovenščine preveč na slov. mladini, kar bi proces germanizacije utegnilo ovirati, so si slavni koroški »pedagogi« znali pomagati tudi iz te zadrege: Učitelj piše na tablo: »Ersuche, dass mein Sohn (meine Tochter) die slovenische Stunde nicht besucht.« Otroci prepisujejo na listek, starši podpisujejo, in »nevarnost«, da bi slovenski otroci priučili slovenskemu čitanju, je konec! Ali to ni žalostna slika iz koroške šole?

Splošni vestnik.

»Moje prvo berilo« (K. Wider) je že v delu in bo te dni dotiskano in zvezano. Sedanja izvršba te knjige je v vsakem oziru boljša in lepša od prvotne zaloge, posebno slike se odlikujejo z živimi, krasnimi barvami, ki bodo gotovo razveselile otrokovo kakor tudi učiteljevo oko. Prepričani smo, da vpeljejo ta abecednik povsod, kjer ga dobe na vpogled. Ako ga kdo izmed c. nadučiteljev iz Štajerske, ki prično novo šolsko leto po Veliki noči, hoče na vpogled, naj se obrne z dopisnico na Učit. tiskarno, ki mu rade volje postreže z enim izvodom. Abecednik se začne razpošiljati takoj po Vel. noči. Kdor dobi knjigo na vpogled, naj jo blagovoli pokazati še drugim tovarišem, da jo spoznajo.

Velespoštovana, preblagorodna dobrotnica Ana... Tak je namreč naslov ljubeznivega pisemcu iz Koprivne na Koroškem. Ako ste vse, drage tovarišice Ane, tako srečne, ne vem. Da je pa to nekaj posebnega za nas Ane, sem prepričana, ker je ime Ana tiskano, medtem ko je rodbinsko ime zraven napisano. Naši ljubi klerikalci že zopet fehtarijo, in ker gre takrat za cerkvico sv. Ane, naj pa Ane še posebno stresejo svoj mošnjiček. — Ali, ljubi naši »prijatelji« klerikalci, verujte, da imamo Ane ravno tako prazen mošnjiček, kakor Tereze, Marije, Antonije itd. — Pa kaj to naše klerikalce briga! Če gre za fehtanje, se vseeno spomnijo uboge učiteljske pare. Ali tam, kjer bi učitelstvu lahko pomagali, tam ga prezirajo in tlačijo. V državnem zboru glasujejo proti zvišanju učiteljskih plač, v deželnem zboru štajerskem slovenski klerikalni poslanci obstruirajo ter s tem zavlačujejo tako potrebno regulacijo, na Kranjskem dele podpore svojim pristašem. Pri fehtanju pa ne delajo razlike med klerikalci in naprednjakom. Tam naj se klerikalci izkažejo »velespoštovane, preblage do-

brotnice«, kakor nas nazivljajo v svojem preljubnem fehtarskem pismu ter nam naj dajo, kar nam gre! Do takrat pa naj le darujejo klerikalci in, če hočejo, še Slomškarice, saj so dobile 25% doklado. Napredna Ana.

Društvo »Narodna šola« v podporo ubogim učencem, je gospa Marija Tičar, trgovka s papirjem in pisarniškimi potrebščinami v Ljubljani, Sv. Petra cesta, poslala 50 kron. Za ta veledušen dar se odbor iskreno zahvaljuje.

Nemški učitelji proti nemški obstrukciji na Češkem. Nemška učiteljska društva pozivljajo nemške poslance na Češkem, na izločitev učiteljskega vprašanja iz kompleksa spravnihih pogajanj, če pa to ni mogoče, naj opuste obstrukcijo v deželnem zboru. Društva pozivljajo tudi centralno organizacijo nemškega učiteljstva na Dunaju, naj pripravi vse potrebno za demonstrativen štrajk.

Velikodušno volilo. Ogrski bogataš baron Albert Wodianer je zapustil svoje 100 milijonov vredno imetje državi s pogojem, da razdeli polovico obresti tega kapatala njegovim sorodnikom, drugo polovico pa porabi za kulturne namene.

Papir se podraži. Osemnajst avstrijskih in ogrskih papirnic se je sporazumelo, da iz ozirov splošne draginje povišajo cene papirju.

Razgled po šolskem svetu.

— **Eksportni akademiki** so sklenili, mirno nadaljevati svoje študije in počakati, da se bo eksportna akademija imenovala kot trgovska visoka šola.

— **Na nemški praški univerzi** je med izpraševanjem pri rigoroznih izpitih nameril neki medicinec revolver na izprašujočega profesorja. Na zahtevanje profesorja je rigorozent odložil orožje; izkušnjo je uspešno prebil.

— **Dijaški grob.** Na Dunaju je umrl mladi slovenski medicinec, Tine Jenko. Pokojnik je bil jako nadarjen, navdušen Sokol i med slovenskim dijaštvom splošno priljubljen. Doma je bil iz škofjelške okolice. Bodi mu zemljica lahka!

— **Na Bolgarskem** je v veljavi zakon, da odpro šolo, kjer koli je 20 za šolo godnih otrok. Zato ima Bolgarska danes 12.000 učiteljev, zato stoji Bolgarska na tako odličnem in častnem kulturnem stališču.

— **Aretacija šolskega nadzornika zaradi sleparstva.** Šolskega nadzornika dr. Falkiewiczza iz Rzeszowa so aretirali. Proti nadzorniku se je podalo nešteto ovadb zaradi raznih sleparstev.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1524. Goriško.

V tolminskem šolskem okraju razpisujejo se sledeča stalna učna mesta:

a) mesto stalnega nadučitelja večrazrednic: Cerklje, Podbrdo, Sedlo;

b) mesto stalnega učitelja in voditelja enorazrednic: Borjana, Čadrg-Laz, Gorje, Jagersče-Krnice, Jevšeček-Ravne, Lazec, Logje, Lom, Nemškut, Novake, Orehek, Otalež, Pečine, Planina, Podbela, Polnikve, Ravne-Zakriž, Robidišče, Ruti, Sela-Log, Strmec, Strišče, Temljine-Loje, Trenta-Gor. Trenta, Št. Višagora, Vrsno-Krn, Zalaz;

c) mesto stalnega učitelja štirirazrednice v Bovecu;

d) mesto stalne učiteljice večrazrednic: Bovec, Čezsoča, Srpenica, Tolmin.

Redno opremljene prošnje vložiti naj se pri c. kr. okr. šolskem svetu v Tolminu predpisanim potem tekom 4 tednov po razpisu v uradnem listu »Osservatore Triestino«; t. j. do vstevši 19. aprila 1913.

Pripomni se, da so vsa gornja mesta že začasno zasedena.

[C. kr. okrajni šolski svet v Tolminu, dne 11. marca 1913.]

Jan Legova knjižnica I., II. in III. zvezek:

Dane.

Povest za mladino s štirimi slikami. Spisal Andrej Rapč. Spis je odlikoval s častno nagrado občinski svet ljubljanski. Cena 1 K, po pošti 16 vin. več.

Turki pred Sv. Tilnom.

Zgodovinska povest s petimi izvirnimi slikami. Spisal Julij Slapšak. Spis je odlikoval s častno nagrado občinski svet ljubljanski. Cena 1-20 K, po pošti 16 vin. več.

Kraljestvo čebel.

Mladinski spis. Spisal Jožef Ribičič. Cena 80 vin., po pošti 16 vin. več.

Naročajte in širite naše liste in knjižice!

Naročajte Domače ognjišče!

Vodstvo Zaveze.

Učiteljska tiskarna

v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Frančiškanska ulica št. 8

priporoča sledeče mladinske spise:

A. Rapč: Mladini, I. zvezek.
Spisi Mišjakovega Julčka, I., II., III. zv.
E. Gangl: Zbrani spisi, I., II. zvezek.
J. Slapšak: Turki pred sv. Tilnom.
A. Rapč: Dane.
J. Ribičič: Kraljestvo čebel.
M. Gregorič: Otroški oder. IX

Vsaka šola naj bi imela vsaj po toliko izvodov teh najboljših mladinskih spisov, kolikor ima razredov.

Geniki zastoj in poštne prosto.

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonošno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani. registrirana zadruga s omejenim jametvom.

Promet do konca februarja K 24.506-62.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2. — 1/2. 3. popoldne in vsako soboto od 6. — 7. zvečer.

Naznanilo. Kdor želi od zadruga kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v pošt-nih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Knjigoveznica

Iv. Bonač

Ljubljana, Šelenburgova ul.

priporoča vsakovrstna knjigoveška dela, galanterijo, passepartuje itd. Posebno močna vez za knjižnice in čitalnice.

Cene zmerne, delo solidno.

Snažno se oblači vsa rodovina, ki si naroči zbirko vzorcev iz češke tkalnice

Marije Jirsové

učiteljeve soproge, v Novém Hradku p. Met.

(dobaviteljica dež. osrednje zveze učiteljskih društev v Češkem kraljestvu).

Dobiva se 2—8 m dolgih odrezkov cefira kanafasa, flanele, platna, modrotiska itd. Zavoj 45 m za 18 K, najlepša kvaliteta 40 m za 20 K franko, franko, tudi polovica zavoj za 9, oziroma 10 K.

Blago je stalnobarvno in močne kakovosti. Naročite in ostanite stalni odjemalci. Vzorci blaga zastonj in franko.